

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 30. juuni 2020
(OR. en)

9265/20

COAFR 181
MAMA 83
CFSP/PESC 552
CSDP/PSDC 331
DEVGEN 89
SUSTDEV 82
ACP 64
CLIMA 134
ENV 389
COHOM 50
MIGR 60
WTO 113

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	30. juuni 2020
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	8942/1/20 REV 1
Teema:	Aafrika – Nõukogu järeldused (30. juuni 2020)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused Aafrika kohta, mis võeti kirjaliku menetluse teel vastu 30. juunil 2020.

Nõukogu järeldused Aafrika kohta

I. Tugevam ELi ja Aafrika partnerlus

Aafrika ja Euroopa on loomulikud partnerid, keda seovad ajalugu, geograafia ja kultuur. ELil ja Aafrika Liidul (AL) on ainulaadne partnerlus, mis põhineb ühistel väärtustel ning ühisel pühendumusel piirkondlikule integratsioonile ja tõhusale mitmepoolsusele.

Jõukas, rahumeelne ja vastupanuvõimeline Aafrika on ELi välispoliitika oluline eesmärk. EL on Aafrika juhtiv partner kaubanduse ja investeringute, julgeoleku, energeetika, rohepöörde, arengukoostöö ja humanitaarabi valdkonnas ning kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamisel. EL soovib tugevdada oma suhteid Aafrika riikide ja ALiga ning luua tugevam poliitiline partnerlus, mis põhineb vastastikustel huvidel ja kohustustel, vastastikkuse põhimõttel, jagatud vastutusel ja ühismeetmetel ning mis vastab nii Euroopa kui ka Aafrika püüdlustele. Ühisteatis „Tervikliku Aafrika strateegia suunas“ on suurepärase alus uue ambitsioonika partnerluse algatamiseks Aafrikaga. Järgmine ELi ja ALi tippkohtumine on pöördeline hetk selleks, et uuendada terviklikku ühist strateegilist lähenemisviisi, mis aitab neid püüdlusi ellu viia.

ELi jaoks on väga oluline arendada Aafrikaga veelgi tihedamat partnerlust järgmistes valdkondades:

- mitmepoolsus. Reeglitel põhineva rahvusvahelise korra, inimõiguste, õigusriigi ja demokraatia edendamisel on olulised nii Aafrika kui ka Euroopa seisukohad;
- rahu, julgeolek ja stabiilsus. Rahumeelne ja vastupanuvõimeline Aafrika manner toob otsest kasu ka Euroopale;
- kestlik ja kaasav areng. Ülemaailmsed probleemid, nagu kliimamuutused, rohepööre, keskkonnakaitse, elurikkuse säilitamine, ülemaailmne terviseolukord ja sooline võrdõiguslikkus, nõuavad kiireid ühismeetmeid;

- kestlik majanduskasv. Euroopa ja Aafrika vahelise kaubanduse ja investeringutega saab luua kestlikke töökohti ja majanduskasvu mõlemal mandril.

COVID-19 pandeemia on taas näidanud vajadust ülemaailmse reageerimise ning ELi ja Aafrika tugeva partnerluse järele. Majanduse taastamine annab võimaluse ehitada üles paremad, keskkonnahoidlikumad ja vastupanuvõimelisemad ühiskonnad. EL tunnustab ALi kiiret reageerimist kriisile. Nn Euroopa tiimi lähenemisviisi raames seisab EL ühiselt Aafrika partnerite kõrval, et toetada käimasolevat humanitaartegevust, sealhulgas ELi humanitaarabi õhusildade algatuse kaudu, ning leevendada sotsiaal-majanduslikku mõju, toetades eelkõige vähim arenenud riike ja ebakindlaid riike. EL teeb tööd kõigi oma Aafrika partneritega, et edendada Aafrikas rahvatervist, vee- ja kanalisatsioonisüsteeme, valmisolekut ja reageerimisvõimet. See hõlmab muu hulgas Aafrika farmaatsia- ja meditsiinitööstuse edendamist ning koostööd innovatsiooni ja endeemiliste nakkushaiguste alaste teadusuuringute valdkonnas. Võttes arvesse Aafrika riikide laialdasi kogemusi pandeemiate ohjeldamisel, võib teadmiste jagamine ja koostöö muu hulgas ülemaailmse terviseolukorra valdkonnas olla kasulik mõlemale. EL toetab üleilmset koostööplatvormi „*Access to COVID-19 Tools Accelerator*“, et tagada testide, ravi ja vaktsiinide võrdsetel alustel jaotamine taskukohase hinnaga, niipea kui need muutuvad kättesaadavaks. Võla teenindamise peatamine, mida toetavad G7, G20 ja Pariisi klubi, on samuti oluline samm surve leevendamiseks ja kiirema reageerimise võimaldamiseks, ning seda peaksid kiiresti rakendama kõik osalised. EL kordab samuti oma üleskutset teha jõupingutusi koordineeritud rahvusvaheliseks võlakergenduseks.

II. Ambitsioonikad prioriteedid

EL väärtustab oma pikaajalist koostööd Aafrika partneritega. ELi programmid ja investeringud põhinevad dialoogil, läbipaistvusel, usaldusväärsusel, kvaliteedil, kestlikkusel ja isevastutusel. Nõukogul on ELi ja Aafrika partnerluse järgmise etapi jaoks järgmised prioriteedid.

- i) **Mitmepoolsus ja reeglitel põhinev rahvusvaheline kord:** koos tegutsedes võivad EL ja Aafrika avaldada suuremat mõju üleilmsele tegevuskavale. ELi välispoliitika nurgakiviks on tagada tõhus mitmepoolsus, mille keskmes on ÜRO. EL soovib süvendada oma partnerlust Aafrikaga, et edendada, kohandada ja vajaduse korral reformida mitmepoolset süsteemi. Sel eesmärgil soovib EL veelgi tugevdada oma Aafrika partneritega koostööd ja koordineerimist mitmepoolsetel foorumitel. EL kinnitab taas kohustust teha koos Aafrikaga tööd, et tagada kõigi inimõiguste ja muude rahvusvaheliste õiguslike kohustuste austamine kogu maailmas, ning edendada avatud, reeglitel põhinevat mitmepoolset kaubandussüsteemi, eelkõige WTO reformimise kaudu.
- ii) **Demokraatia, hea valitsemistava, õigusriik, inimõigused, sooline võrdõiguslikkus** ning kaasavad ja osalusühiskonnad on rahu, stabiilsuse ja kestliku arengu ning põhimõtte „kedagi ei jäeta kõrvale“ eeltingimused nii Aafrikas kui ka ELis. EL soovib nende väärtuste ja põhimõtete edendamiseks tugevdada dialoogi Aafrikaga. Sellega seoses jätkab EL ALiga koostööd jõupingutustes Aafrika valitsemissüsteemi struktuuri edendamiseks.
- Kodanikuühiskonna ja noorte osalemine kestliku, kaasava ja rahumeelse ühiskonna ülesehitamises on väga oluline. Sooline võrdõiguslikkus ning naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamine, neile kõigi inimõiguste täieliku kasutamise võimaldamine, igasuguse diskrimineerimise ja tõrjutuse ning seksuaalse ja soolise vägivalla vormide kaotamine ning naiste ja tütarlaste täielik ja sisuline osalemine on kestliku arengu, majanduskasvu, rahu ja julgeoleku alus. Sellega seoses on EL jätkuvalt pühendunud kõigi inimõiguste edendamisele, kaitsmisele ja järgimisele ning Pekingi tegevusprogrammi, rahvastiku ja arengu rahvusvaheline konverentsi (ICPD) tegevusprogrammi ja nende läbivaatamiskonverentside tulemuste täielikule ja tulemuslikule rakendamisele ning seksuaal- ja reproduktiivtervisele ning seonduvatele õigustele. Seda silmas pidades kinnitab EL taas oma pühendumust edendada, kaitsta ja järgida iga inimese õigust omada täielikku kontrolli ning otsustada vabalt ja vastutustundlikult oma seksuaalsuse ning seksuaal- ja reproduktiivtervisega seotud küsimuste üle ilma diskrimineerimise, sundimise ja vägivallata. Lisaks rõhutab EL ka vajadust tagada üldine juurdepääs igakülgsele kvaliteetsele ja taskukohasele seksuaal- ja reproduktiivtervise alasele teabele ja haridusele, sealhulgas põhjalikule seksuaalkasvatusele ja tervishoiuteenustele.

iii) **Rahu, julgeolek ja stabiilsus:** tunnistades, et Aafrikal lasub esmane vastutus rahu ja stabiilsuse edendamise eest mandril, mida kinnitab ka algatus „Relvade vaigistamine“, suurendab EL oma toetust sellistele Aafrika jõupingutustele nagu Aafrika rahu ja julgeoleku struktuur. ALi ja ELi vahelises rahu, julgeolekut ja valitsemistava käsitlevas vastastikuse mõistmise memorandumis märgitakse taas ära seosed julgeoleku, hea valitsemistava ja õigusriigi ning konfliktide ennetamise ja lahendamise vahel. EL pöörab erilist tähelepanu inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse austamise edendamisele ja tagamisele, mis hõlmab juurdepääsu põhimõttepärasele humanitaarabile. EL toetab inimõigustel põhinevat integreeritud lähenemisviisi, mis hõlmab tegelemist ebastabiilsuse algpõhjustega ja tegutsemist konflikti kõigis etappides. EL jätkab abi andmist Aafrika juhitavatele rahutagamisoperatsioonidele. EL on jätkuvalt pühendunud Aafrika partnerite suutlikkuse tugevdamisele julgeolekukoostöö, sealhulgas sõjalise koostöö, kriisiohje, väljaõppe, varustuse ja rahastamise kaudu, austades riikide õiguslikke ja põhiseaduslikke kohustusi. EL on valmis tugevdama koostööd Aafrikaga võitluses terrorismi, vägivaldse äärmusluse, merekuritegevuse ja piraatluse, ebaseaduslike relva- ja finantsvara voogude, inimkaubanduse, sundrände, küberkuritegevuse ja väärinfo vastu. EL jätkab Aafrika suunal tööd ÜRO, ALi ja ELi vahelise koostöö süvendamiseks. EL kinnitab taas oma toetust naisi, rahu ja julgeolekut, noori, rahu ja julgeolekut ning tsiviilisikute kaitset käsitlevatele ÜRO tegevuskavadele ning lapse õiguste kaitsmisele relvastatud konfliktides. EL toetab ÜRO peasekretäri üleskutset kehtestada ülemaailmne relvarahu.

- iv) Kaubandus ja investeeringud:** naabermandritena on kestlik ja kaasav majanduskasv Euroopas ja Aafrikas vastastikku kasulik. COVID-19 laastav mõju Aafrika majandusele rõhutab vajadust kestlike investeeringute ja kaubanduse ning tugevama erasektori järele. EL on valmis veelgi toetama Aafrika mandri majanduse mitmekesistamist ja tööstuse ümberkujundamist. Edendada tuleks vastastikuseid ja Aafrika-siseseid investeeringuid, eelkõige tootmisahelate struktureerimiseks. Majanduspartnerluslepingud ja muud ELi kaubanduslepingud Aafrika partneritega on vahendid, mille abil on võimalik saavutada vastastikune majanduskasv. EL tunnustab Aafrika mandri vabakaubanduspiirkonna (AfCFTA) loomist, millel on potentsiaal hoogustada Aafrika-sisest kaubandust ning edendada kestlikku majanduskasvu ja inimväärsed töökohti ning mis võib pikas perspektiivis viia laiaulatusliku vabakaubanduslepingu sõlmimiseni mandrite vahel. EL toetab AfCFTA rakendamist ning on valmis jagama oma eksperditeadmisi. ELi ja Aafrika majandus- ja kaubandussuhete tugevdamine nõuab ka jätkuvat dialoogi ettevõtluskeskkonna ja investeerimiskliima üle, mis hõlmab võrdseid tingimusi ettevõtjatele, norme ja standardeid, intellektuaal- ja tööstusomandi kaitset, usaldusväärset avaliku sektori finantsjuhtimist, korruptsioonivastast võitlust ning võitlust ebaseaduslike rahavoogude ning maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise vastu. On olemas vastastikune huvi investeerida kestlikesse ühenduvussüsteemidesse, põllumajandusse, kalandusse ja metsamajandusse. Suurem koostöö teadusuuringute, tehnoloogia ja innovatsiooni valdkonnas on kõigi nende eesmärkide lahutamatuks osaks.
- v) Inimestesse investeerimine:** EL jätkab investeerimist inimestesse ja nende, eelkõige noorte, naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamist, et toetada kestlikku majanduskasvu ja kasutada ära demograafilist dividendi. See nõuab jõupingutuste suurendamist vaesuse ja kasvava sotsiaal-majandusliku ebavõrdsuse kaotamiseks ning vastupanuvõime tugevdamiseks, eelkõige kõige haavatavamate hulgas. Juurdepääsu tagamine kaasavale ja võrdsetel võimalustel põhinevale kvaliteetsele haridusele, sealhulgas kohalike turgude vajadustele vastavale kõrg- ja kutseharidusele, on noorte tulevikuväljavaadete eeltingimus. Eriliselt tuleks panustada seal, kus vajadus on kõige suurem ja kus on võimalik saavutada kõige suuremat mõju, eelkõige vähim arenenud riikides ning ebakindlates ja konfliktiolukordades. Samuti rõhutab EL vajadust pöörata tähelepanu olukordade eripäradele ja nende riikide konkreetsetele probleemidele, kes on liikunud vähese sissetulekuga riikide hulgast keskmise sissetulekuga riikide hulka.

- vi) Rohepööre:** kliimamuutused ja keskkonnaseisundi halvenemine nõuavad ühist tegutsemist. EL ja Aafrika on olulised liitlased Pariisi kokkuleppe ja selle täieliku rakendamise toetamisel, kliimameetmete suurema ambitsioonikuse edendamisel ning finantsvoogude ülekandmisel. Tõhustatud koordineerimine järgmisel aastal toimuva ÜRO kliimamuutuste konverentsi (COP-26) eel aitaks oluliselt kaasa selle olulise ülemaailmse eesmärgi saavutamisele. EL on valmis jätkama oma toetust heitkoguste vähendamise lühi- ja pikaajaliste strateegiate rakendamisele ning riiklike kohanemiskavade väljatöötamisele. ELi ja Aafrika tõhustatud ja keskkonnahoidlikul partnerlusel sellistes valdkondades nagu puhas ja taastuvenergia, energiatõhusus, veemajandus, transpordisüsteemid ja muud keskkonnahoidlikud investeeringud on suur potentsiaal majanduskasvu ja töökohtade loomiseks mõlemal mandril. EL püüab tugevdada Aafrikaga tehtavat koostööd kaasava ja õiglase ülemineku juhtimisel, mille eesmärk on kliimaneutraalsus ja ringmajandus ning loodusvarade kestlik majandamine. Võttes arvesse konkreetseid haavatavusi ja võimekusi, soovib EL töötada koos Aafrikaga välja uuenduslikud lahendused, et tegeleda ressursside nappuse, elurikkuse vähenemise, kõrbestumise ja kliimamuutustega kohanemisega. EL ja Aafrika saavad ühiselt paremini edendada ookeanide kestlikku majandamist. EL ja Aafrika saavad jätkata veega seotud probleemide lahendamist, edendades vee rolli sotsiaalse ja majandusliku vastupanuvõime peamise alustalana, eelkõige toiduga ja toitainetega kindlustatuse kontekstis.
- vii) Digivaldkond:** EL soovib koos Aafrikaga viia ellu kaasava digitaalmajanduse ja -ühiskonna visiooni, mis põhineb ühistel põhimõtetel. EL toetab Aafrika püüdlusi seoses digiüleminekuga ja tema jõupingutusi töötada välja uued Aafrikas loodud lahendused digitaalmajanduse võimendamiseks. EL ja Aafrika saavad koos asjaomaste avaliku ja erasektori sidusrühmade, kodanikuühiskonna ja akadeemiliste ringkondadega tegeleda ühiste võimaluste ja probleemidega digitaalse tuleviku rajamisel. See hõlmab koostööd küberturvalisuse ja demokraatliku terviklikkuse valdkonnas, digilõhe kaotamist, võitlust andmevaeguse vastu, osalemist digitaalkaubanduses, digitaalvaldkonna edendamist arengu heaks, digitaaloskuste parandamist ning inimõiguste ja põhivabaduste kaitsmist internetis. EL ja Aafrika saavad samuti teha koostööd e-valitsuse valdkonnas, et aidata suurendada valitsusteenuste tõhusust, usaldusväärsust ja kättesaadavust.

- viii) Inimmõõde:** ELi ja Aafrika mitut sidusrühma hõlmava partnerluse keskmes on inimkeskne lähenemisviis, mis väärtustab inimestevaheliste sidemete ja kohalike osalejatega suhtlemise kasulikkust ning tagab kodanikuühiskonna aktiivse osalemise. Diasporaa roll Euroopas ja Aafrikas on dialoogi ja kultuuridevahelise parema vastastikuse mõistmise edendamisel otsustava tähtsusega. Täiendav potentsiaal peitub vahetusprogrammide laiendamises, üliõpilaste ja teadlaste liikuvuses, haridus- ja teaduspartnerlustes, stipendiumides, ühenduvuses, mestimistegevuses ning kultuurivahetuse, kultuuridevahelise dialoogi ja keelelise mitmekesisuse edendamises. EL on pühendunud rassismi, rassilise diskrimineerimise, ksenofoobia ja sellega seotud sallimatuse kõigi vormide vastu võitlemisele nii oma territooriumil kui ka väljaspool seda.
- ix) Ränne ja liikuvus,** nii kahe mandri sees kui ka nende vahel, pakuvad võimalusi ja väljakutseid. Need nõuavad tasakaalustatud, sidusat ja terviklikku lähenemisviisi, mis juhindub solidaarsuse, partnerluse ja jagatud vastutuse põhimõtetest kooskõlas ELi ja riikide pädevusega, ning rahvusvahelise õiguse, sealhulgas inimõiguste austamisest. ELi ja Aafrika vahelist koostööd on vaja tugevdada, et tegeleda sundränne ja ebaseadusliku rände algpõhjustega, suurendada piirkonnas kaitse pakkumise suutlikkust, hoida ära ebaseaduslikku rännet, võidelda rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja inimkaubanduse võrgustike vastu, hõlbustada tagasivõtmist, tagasisaatmist ja taasintegreerimist, tagada rahvusvaheline kaitse ning kasutada seaduslikke rändevõimalusi. Rännet ja liikuvust käsitlevatel mandri, piirkonna ja kahepoolse tasandi dialoogidel tuleks vajaduse korral täiendavalt käsitleda nii mandrisiseseid kui ka mandritevahelisi aspekte. EL on seisukohal, et rahaülekannete kulusid tuleks veelgi vähendada.

III. Ühistel eesmärkidel põhineva ühisstrateegia väljatöötamine

Eelolevad kuud on ELi ja Aafrika suhete tuleviku jaoks olulised. Eelseisvad kõrgetasemelised mandritevahelised kohtumised annavad võimaluse töötada ühiselt välja uuendatud partnerlus, mis põhineb vastastikkusel, ühistel huvidel ja ühistel väärtustel. EL ja tema Aafrika partnerid peavad tagama sidususe olemasolevate ja tulevaste lepingutega, sealhulgas Cotonou lepingu tulevase järeltulijaga. Eelseisvatele ettevalmistustele võrdse aluse loomiseks tervitaks EL oma Aafrika partnerite algatust, milles tuuakse välja nende huvid ja ootused seoses tulevase partnerlusega. EL jääb ootama avatud ja kaasavat mõttevahetust mõlema mandri kodanike, kodanikuühiskonna, diasporaa, noorte, erasektori ning kõrgetasemeliste mõtlejate ja otsustajatega. EL jääb ootama koostööd Aafrika ametivõimudega nii eelseisval ALi ja ELi ministrite kohtumisel kui ka muudel juhtudel, et võtta vastu ühised, ambitsioonikad ja konkreetsed algatused, mis muudavad oktoobris toimuva ELi ja ALi tippkohtumise teetähiseks teel sügavama ja tugevama partnerluse suunas, mis vastab Euroopa ja Aafrika püüdlustele.
